

# DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRAI:

Egész évre K 400.— | Nagyed évre K 180.—  
Fél évre K 220.— | Egy hónapra K 30.—

POLITIKAI NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:  
DEBRECZEN, PIAC-UTCA 48.  
Kiadóhivatal és nyomda 10  
TELEFONSZÁM: Szerkesztőség 19-50

## Az entente nem engedi Nyugatmagyarországba az osztrák hadsereget

### Holnapra várják a nagyköveti konferencia döntését

Budapest, aug. 31. Nyugatmagyarország ügyében sem a nagy entente, sem a kis entente részéről máig semmiféle hivatalos lépés a magyar kormánytól, vagy külföldi képviselőitől nem történt. Az átadandó területe maga a szövetségi bizottság osztotta fel A. és B. zónára és a két zóna határvonalát és az entente bizottság állapította meg teljes részletességgel. Alaptalan tehát az az osztrák vád, mintha a magyar kormány önkényesen állította volna fel az új demarkációs vonalat. A még meg nem szállt területek továbbra is teljes rend uralkodik és az A. zónából érkező hírek is a helyzet javulását mutatják. A kiűrt terület községekben a rendet helyi önkéntes alakulatok tartják fent. A lakosság türelmetlenül követeli a magyar közigazgatás teljes visszaállítását. Az osztrák csendőrség majdnem teljesen kivonult a megszállt területről, amiből az következtethető, hogy az osztrákok a csendőrséget nagyobb rendszeres akcióra akarják felhasználni és a visszavonulás az áteszportosítás céljából is történik. Az entente bizottság a hadsereg akcióba vonását megtiltotta Ausztriának, de ajánlotta, nagyobb rendőri és csendőri erőket küldjön ki. Ugy látszik, hogy az entente nem hajlandó fegyveresen segíteni Ausztriát, hanem rábízta, hogy a nyugatmagyarországi területet saját erejéből pacifikálja.

Bécs, aug. 31. Hivatalosan jelentik: A soproni szövetségi központi bizottság határozata alapján, melyet ma hoztak az osztrák kormány tudomására, az osztrák hadsereget egyelőre nem használják fel Nyugatmagyarországon. A bécsi helyi erőket egy zászlóaljjal megerősítették. A hadseregnek azon részei melyek a nyugatmagyarországi beavatkozásnál tekintetbe jönnek továbbra is szigorú készenléten maradnak. Budapest, aug. 31. Bécsi helyről érkező jelentések szerint az ott összpontosított osztrák haderő hangulata nagyon nyomott és az osztrák kormány semmi esetre sem számíthat rájuk.

### Osztrák haderő a határon

Bécs, aug. 30. A hadsereg több alakulata aug. 31-én korán reggel tartalékai-val az eddigi határra megy, hogy támogassa a csendőrsztagokat.

Bécs, aug. 30. A Neue Freie Presse írja: Lajtaufaluba és Ebenfurthba ma gépjárműsztagok érkeztek.

Bécs, aug. 30. A Neues Tagblatt írja: Osztrák részről ma már több mint 7000 ember áll Nyugatmagyarországon és a határon. A kormány mozgósította a védőrség első ezredét s Bécsi helyre tüzérseget és gyalogsági csapatokat szállítottak.

Bécs, aug. 31. A „Rothe Fahne” mai számában úgy, mint a tegnapi, felhívást közöl, hogy a proletáriátust fegyverezik fel és hogy Magyarország ellen munkászászlóaljakat küldjenek.

### Kommunista bandák

Sopronból jelentik: Az ide érkező hírek mind számos bizonyítékát szolgáltatják annak, hogy Ausztria a neki Bécsben kellemtelen kommunistákat — ezekhez számítva a magyarországi szökevények túlnyomó részét is — Nyugatmagyarországon akarja letelepíteni. A már megszállott számos községben kommunista bandák ütöttek tanyát, akik fosztogatva, rabolva vonul-

nak végig a falvakon. Kismartontól érkezett jelentés szerint a kommunisták a községek tehetősebb polgárait tuszokként hurcolták el és értékeiket, ingóságukat, állatállományukat elrabolják. A kismartoni vörös terror annyira elviselhetetlen, hogy az ottani lakosság kijátszva a megszállók figyelmét, küldöttséget menesztett Sopron parancsnokához, Ostenburg őrnagyhoz, akik megkértek, hogy vonuljon be a sanyargatott városkába, a melyben teljes anarchia dúl. Az őrnagy a küldöttséget a kérelemmel a szövetségi misszióhoz utasította.

### A gráci munkás és katonatanács nem ad katonát

Szombathely, aug. 31. A gráci katonai és munkástanács elhatározta, hogy a nyugatmagyarországi községekben történt eseményekre való tekintettel egyetlen embert sem tesz ki a Magyarországra való benyomulás veszélyének.

Bécs, aug. 31. Az „Arbeiter-Zeitung” azon a véleményen van, hogy Nyugatmagyarország megszállását a szövetségi tábornoki bizottság szabotálja. A lap vezércikkében követeli, hogy azonnal vigyék keresztül Nyugatmagyarország átadását, tekintet nélkül arra, hogy mennyi időt vesz igénybe a keleti zóna kiűrtése.

### Senki országa

Budapest, aug. 31. Sigray Antal gróf, Nyugatmagyarország főkörmánybiztosa, Sopronból jelentik, hogy értesülése szerint az osztrák csendőrség, teljes hatóságának parancsára, Gyantafalváról kivonult. Ugyancsak eltávozott táviratilag kapott parancsra az osztrák csendőrség Borostyánkőről is. Az osztrák csendőrök Friedbergbe vonultak vissza. Az osztrák csendőrségnek a jelzett községekben való visszavonulása folytán Vas megye területén ez idő szerint osztrák megszálló csapatok egyáltalában nincsenek. Az országnak ez a része ma senki országa.

A Bécsbe menekült osztrák és magyar kommunistáktól való jogos félelmében az első zónában levő lakosság, amelynek védelméről semmiféle katonai vagy polgári hatóság nem gondoskodik, kétségbeesetten fordul a fő-

A második zónában nincs felelőtlen elem

Budapest, aug. 31. Sigray Antal gróf főkörmánybiztos jelentik, hogy Sopron városának felelőtlen elemektől való megtisztítását befejezték és a második zónának felelőtlen elemektől való megtisztítása a vidéken is ma estig befejeződik. A csendőrök a vidéken ma néhány kisebb osztagot lefegyvereztek.

### Friedrich elutazott Szombathelyről

Szombathely, aug. 31. Friedrich István nemzetgyűlési képviselő tegnap este Szombathelyről Budapestre utazott.

### Mesék a szabadcsapatokról

Bécs, aug. 31. A Neue Freie Presse azt írja, hogy a magyar csendőrök 18—50 év közötti férfiakat besorozták és a marhákat elhajtják. A fiatal férfiak tömegesen menekülnek.

Ehhez a hírhez a MTI megjegyzi, hogy az az állítás, mintha a magyar csendőrök a férfiakat egy részét magukkal hurcolnák és a falvakból a baromokat elhajtanák, nyilvánvaló valótlanosság és céltalanság. A lakosság meneküléséről szóló hírek ugyancsak ilven elbírálás alá esnek. Ismételtlen megállapítható, hogy a magyar fenhatóság alatt álló területen tökéletes rend uralkodik.

Bécs, aug. 31. A Deutsches Volksblatt nagymartoni jelentése szerint magyar szabadcsapatok, amelyeket reguláris csapatok támogatnak, bevonultak Szikra községbe. A lakosság menekül. A szabadcsapatok ezzel átlépték az első zónát. Állítólag az osztrák határ is veszedelemben fogrog.

A MTI megjegyzése: A fenti híradás ellenkezik a beérkező hivatalos jelentésekkel és elejétől végéig egyszerű kitalálás.

### Sopronról

nem mondhatunk le

Bécs, aug. 31. Ghillány báró a Neue Freie Presse munkatársának a következő ki-  
jelentést tette:

Sopron Nyugatmagyarország Fluméja. Sopron nélkül Magyarország nem tud élni. Mayer dr. kormányának a legnagyobb hibája az volt, hogy a magyar kormány annak idején tett közvetítő javaslata alkalmával nem becsújtkozott tárgyalásokba.

### A magyar követ a bécsi kormányánál

Bécs, aug. 31. A bécsi magyar követnek az osztrák kormányánál tett látogatásáról a *Neue Freie Presse* vezércikkében ma a következőket írja:

A megenyhülésnek igen fontos jelenségei kezdenek mutatkozni. És talán jogos az a remény, hogy a magyar kormány véglegesen kenyértörésre viszi a dolgot hivatalos politikája és ama komitácik között, akik a békés Nyugatmagyarországot összetévesztették Macedóniával. Aki a magyar követnek szavait igaz tartalmukra nézve vizsgálja, azt látja, hogy *Budapestben már nem akarják a dolgokat élükre állítani és meg akarják előzni az entente esetleges éles vágását.*

Bécs, aug. 31. Nyugatmagyarországról írott cikkében az *Extrablatt* ezeket mondja:

A nyugatmagyarországi kérdéssről elhangzott írásbeli és szóbeli nyilatkozatok eddigelé semmi más eredménnyel nem jártak, hint hogy ezt a kérdést helyrehozhatatlanul összebonyolították és kiélesítették. A bécsi magyar követ sajnálkozását fejezi ki, Budapestben pedig Bethlen István gróf miniszterelnök olyan beszédet mond, amelyben semmi barátságos érzület nem észlelhető s amelyből csak az derül ki, hogy Magyarország nem gondol ezidő szerint az uralma alatt álló terület átadására.

Az *Extrablatt*nak ezzel a közlésével szemben megállapítható, hogy Bethlen István gróf miniszterelnök úgy a nemzetgyűlésen, mint azóta is tett nyilatkozataiban Irindannyszor kifejezetten hangsúlyozta, hogy milyen nagy súlyt helyez az Ausztriával való megegyezésre és a tartós baráti jóviszony helyreállítására. Az *Extrablatt*nak az az állítása tehát, mintha a miniszterelnöknek legutóbbi nyilatkozatában a barátságos szándéknak nyoma se volna feltalálható, nem felel meg a valóságnak.

### Kommunista hazugság magyar mozgósításról

Sopron, aug. 31. Az osztrák kommunisták úgy akarják megbontani Nyugatmagyarország egységes lelkesedését, hogy a nép között azt az álhirt terjesztik, hogy *Budapestben elrendelték az általános mozgósítást* és Nyugatmagyarország területén már meg is kezdődött a sorozás.

Egy hírlapíró beszélgetést folytatott Huber János magyar nemzetgyűlési képviselővel, aki a helyzetet a következőképpen változta:

— *Ha nem sikerül megtartani Sopront, akkor magyar politikát folytatni a történetek után rendkívül nehéz lesz, mert minden magyar mozgalmat el fognak söpörni.*

— Utazni csak vasúti igazolvánnyal lehet, melyet a főkapitányságon állítanak ki, ilyen irányu kérelmeket csak igen fontos ügyekben honorálnak. A nyugatmagyarországi falvakkal semmiféle telefonösszeköttetés nincs, mert az ott levő felkelők a tele-

fonhuzalokat mindenütt szétromogálták.

### Davy nem mondott le

Sopron, aug. 31. A Davy dr. tartományi főnök lemondásáról szóló hírek újabb értesítések szerint nem felelnek meg a valóságnak. *Davy jelenleg Nagymarosban van, ott hivatalosan működik, hatásköre azonban igen csekély területre terjed, mivel az*

### A csehek be akarnak nyomulni Nyugatmagyarországba

Bécs, aug. 31. A *Neues Wiener Tagblatt* jelenti Prágából: A Cas, a külügyminisztérium lapja úgy véli, hogy az a politikai és katonai veszély, amely arra az esetre fenyeget, ha Magyarország renitensnek mutatkoznék a trianoni szerződéssel szemben, csak rövid lejáratu epizód. Az esti lapok szerint a cseh csapatok bevonulásával kell számot venteni, ha a magyarok a legsürgősebben nem vonulnak ki Nyugatmagyarországból. Olyan nyilatkozatok történtek, hogy a kis ententera bízzák Nyugatmagyarország kiűrését. A cseh hadsereg tekintélyes része most tart hadgyakorlatokat a felvidéki határon teljes hadfelszereléssel. Figyelemre méltó, hogy a *Narodni Listy* szokott éles magyarellenes írásmódja ellenére nem fog-

osztrák csendőrség eddig községeknek csak igen kis részét szállotta meg.

Sopron, aug. 31. A magyar katonai és polgári hatóságok által kiűritett területekről a lakosság nagy tömegekben menekül és a magyar hatóságoktól kér védelmet a mutatkozó anarchikus állapotokkal szemben M.T.I.

lal állást ez esetre nézve. A lap hallgatását azzal magyarázzák, hogy a st. germaini békeszerződésben a Nyugatmagyarország Ausztriának való odaítélése Kramarz dr. ellenzése ellenére határozták el.

Radics, az SHS királyság követe, a *Neues Wiener Tagblatt* munkatása előtt a nyugatmagyarországi kérdéssről úgy nyilatkozott, hogy információ céljából kormányához fordul. A választ ma, vagy holnap várja. Nem kétséges, hogy a belgrádi kormány teljesen csatlakozni fog a kisentente lépéséhez. Az ügy további fejlődése azonban — a követ véleménye szerint — nem tesz szükségessé katonai lépéseket, hanem pusztán diplomáciai akció útján is elintézhető lesz.

### Cseh-magyar összeütközések híre

Bécs, aug. 31. A *Neues Wiener Journal* a *Prager Presse* nyomán egy pozsonyi jelentést közöl, amely a következőket mondja:

Ma délelőtt az a hír terjedt el, hogy Antonienhoínál, Pozsonytól délre, közvetlenül a csehekhatárán, magyar bandákkal éles összeütközésekre került a sor.

A *Prager Presse* pozsonyi híréből a *Reichspost* a következőket írja:

Ez a jelentés Budapestnek figyelmeztető jelül is szolgálhat.

— Különös, időbeli összefüggés van a nyugatmagyarországi események és a pozsonyi csatározások között. Még csak az hiányoznék, hogy a nyugatmagyarországi események a cseheknek alkalmat adnának arra, hogy Ausztria katonai protektorai gyanánt lépjenek fel és okot találjanak a katonai beavatkozásra. A nagy entente főbizottsága a párisi nagykövetek konferenciáján mindenestre elég kezességet nyújt Ausztria szerződési jogai számára. *Nem kérünk abból a kilitásból, hogy a kis-entente katonai és politikai mesterkedésébe bonyolítsanak bele minket.*

Prága, aug. 31. A *Prager Tagblatt* megcáfolja azt a hirt, hogy a tót határon Köpcsény mellett harcok folytak. Ez a hír annál kevésbbé alapul valóságban, mert

### A nagykövetek tanácsa holnap dönt

Bécs, aug. 31. A N. W. Tgbl. arról értesül, hogy a párisi nagyköveti tanács — egy itteni entente képviselő közlése szerint — holnap fog határozni a nyugatmagyarországi kérdésben.

Köpcsényt a magyar hatóságok már napokkal ezelőtt kiűritették.

Prága, aug. 31. A *Narodna Demokracia* fentartja azt a jelentését, hogy Pozsonytól délre Antonia majornál magyar bandákkal összeütközésre került a sor. Ezzel szemben szemtanúk közlése szerint mindössze az történt, hogy *Ligetfalvánál körülbelül 20 cseh leginarius a határvonalig jött és onnan a Wacht am Rhein énekelve ismét visszavonult.*

### Pozsonyban nem szabad magyarul beszélni

Pozsony, aug. 31. A *Hiradó* jelenti: Hír szerint a csendőrséget utasították, hogy *mindenkii, aki az utcákon magyarul beszél tartóztatson fel és szőlison fel igazolásra*, mert — mint hivatalosan híre jár — a lakosságnak sokkal nagyobb száma használja a magyar nyelvet mint amennyi magyart a statisztika feltünteti. A hatóságok ebből azt a gyanut merítik, hogy *külföldi agitátorok vannak az országban.*

### Megszüntették a pozsonyi magyar egyetemet

Pozsony, aug. 31. Egy kormányrendelet szerint a pozsonyi magyar egyetemet, illetve annak egyetlenegy fakultását — a jogtudományit — megszüntették.

Bécs, augusztus 31. A nemzetgyűlés külügyi bizottságát azzal az ürüggyel, hogy tárgyalják az osztrák-amerikai békeszerződés kérdését, — amint pedig már napokkal ezelőtt alá-

írtak, — holnap délelőttre összehívták. Kétségtelen, hogy ez alkalommal Schöber kancellár részletesen ismerteti a nyugatmagyarországi kérdést, annak minden előzményeivel együtt. Politikai körökben azzal keesgetik magukat, hogy a nagykövetek konferenciájának határozata holnap megérkezik. A bécsi entente-követek egyébként ma délben megjelennek a kancellárnál.

### Felsősziléziai csapatok Nyugatmagyarországon

Páris, aug. 31. (Szikratávirat.) A Times bécsi tudósítója azt írja, hogy *mindéddig a magyar kormány korrekt magatartást tanúsított, ami arra vall, hogy távol áll a nyugatmagyarországi eseményektől.* A soproni szövetségközi tábornoki bizottság hamarosan meghozza döntését ebben a kérdésben.

Páris, aug. 31. A *Daily Telegraph* azt írja, hogy a nagykövetek tanácsának ama tagjai, akik annak idején amellet szóltak fel, hogy Nyugatmagyarországot adják át Ausztriának, most bizonyára megbánták, hogy Magyarországot ilyen jogfosztásban részesítették. A lap úgy értesül, hogy az entente Felsősziléziából csapatokat fog küldeni Nyugatmagyarországba.

### Demars előtt ?

Bécs, aug. 31. A *Neue Freie Presse* jelenti: Jól értesült körökben feltézik, hogy a nagyköveti konferencia határozatát az entente budapesti képviselőinek táviratilag hoznák tudomására és utasítanak őket, hogy a magyar kormányt kollektív demars utján figyelmeztessék jelenlegi politikája következményeire. Hogy vajon e demarsban határidő is fog-e szerepelni, vajon tehát ultimátumszerű lesz-e, még nem tudják.

### A pénzügyi tisztviselő Hegedüs pénzügyminiszterrel

Budapest, aug. 31. A pénzügyi fogalmazó-kar a napokban értekezletet tartott, a melyen helyzetének javítását tárgyalta. Az értekezletnek memorandumba foglalt kívánságait küldöttség vitte Hegedüs Loránt pénzügyminiszterhez, aki előtt Hollós István debreceni pénzügyigazgató helyettes ismertette a meorandum tartalmát.

Hegedüs miniszter válaszában kijelentette, hogy mindent el fog követni a tisztviselők érdekében. Maga is pénzügyi fogalmazó volt és jól tudja, hogy a pénzügyi politika gyökeres regenerálódását csak jól dotált tisztviselői kartól lehet elvárni. A kinevezések küszöbön vannak. Az egész státusnak mintegy 18%-a fog előlépni.

A küldöttség ezután Kállay Tibor államtitkárnál tisztelgett, aki szintén megnyugtató választ adott, de hangoztatta, hogy a külön status felállítására irányuló kívánságot a maga részéről nem támogathatja.

**Palatáblák,**

palavesszők, irkák, fehér superior papírszák legolcsóbban beszerezhetők

Földesi és Társa cégnél  
Csapó-u. 16. Telefon 12-46

## Lukács Ödön rendezte a városok pénzügyeit

A pénzügyminiszter Lukács Ödönt, Nagyvárad polgármesterét, miniszteri tanácsossá nevezte ki és szolgálattételre a pénzügyminisztériumba osztotta be, ahol az ő speciális munkaköréhez tartozó feladattal bízta meg, a városok háztartási és pénzügyi programjának megvalósításával. Lukács Ödön annak idején valósággal pénzügyminisztere volt Nagyváradnak. Az oláhok, mint emlékeztetés, halálra ítélték és csak az entente-missziók segítségével szabadult ki. Hubert Ottó főispán bukása után neve, mint leendő debreceni főispán, szintén kombinációba került.

## Gál Jenő befejezte védő beszédét

A Tisza-pör mai tárgyalása

Budapest, aug. 31. A Tisza-pör mai tárgyalásán Gál Jenő dr folytatta védőbeszédét. Rámutatott arra, hogy *Hüttner állításai nem felelnek meg a valóságnak*, mert a gyilkosság megszervezésében és végrehajtásában ő maga sem vehetett részt. — Augusztus 19-ikén még senkinek sem jutott eszébe Kérít gyanúsítani. Augusztus közepén kezdődnek a hírlapi szelvénytések bécsi pletyka nyomán. Kérinek eszébe sem jut a szökés, mert nem érzi magát bűnösnek. Fényessel sem lép érintkezésbe, pedig a vád szerint együtt főztek ki valami tervet.

A perben sajtószereleg az első adott tényező a felbujtó és ennek a nyomán derül ki állítólag a tettesek bűnössége. A felbujtásnak ez a beállítása paradoxon. Először a forradalom résztvevőit akarják kinyomozni, mert azt mondják, hogy aki a forradalmat akarta, az a gyilkosságot is akarta.

Hüttner meséjének alapvető hibája, hogy *nincs benne logikai kapcsolat*. Hazugság, személynvesztés mindaz, ami a mese nyomán felépült. E mesét kizárja a vádlottak egyénisége, kizárják a tények és a tanuvalomások, kizárja minden. A közvetlen felbujtást Kérire rábizonyítani senkinek tudja.

Háromnapos beszédét Gál Jenő dr azzal fejezte be, hogy a bíró feloldó szava csak a bizonyosságot itéli bűnnek, a bizonytalanságot ártatlannak. Az a kéresem — ugymond — adjon az Isten erőt azoknak, akiket súlyos hívatásuk ide szólított és ha meg hozzák ítéletüket, *adiák vissza Kéri Pált az életnek, az emberiségnek és a becsületnek*.

Az elnök a tárgyalás folytatását péntekre halasztotta, amikor Fényes László védője, Salusztóczy Gyula dr mondja el védőbeszédét.

## Női kalapokat

a legújabb párisi modell után 3 nap alatt fest és alakít a

„TURUL”  
Piac-utca 32.

## Bánffy felajánlotta lemondását

Budapest, aug. 31. Kiszivárgott hírek szerint a vasárnap megtartott minisztertanácson gróf Bánffy Miklós külügyminiszter, az osztrák külügyi bizottság határozata következtében, amely az ausztriával való tárgyalás meghiusulására vezetett, felajánlotta lemondását. A minisztertanács felkérte a külügyminisztert, hogy állását továbbra is tartsa meg.

A MTL hozzáfűzi, hogy elterjedt híresztelésekkel szemben beavatott helyen megállapítják, hogy Bánffy Miklós gróf külügyminiszter állásában továbbra is megmarad.

### A kiscgazdák megtorlást a megyék kongresszusa ellen

Budapest, aug. 31. A kiscgazdapárt ma este értekezletet tartott, amelyen a vármegyék gyűlésén elhangzottakkal a szónokok egész sora foglalkozott. Valamennyi felszólaló *élesen elítélte a megyék gyűlésén elhangzottakat*, amelyekkel a vármegyék csak azt dokumentálták, hogy külön állam akarnak lenni az államban. A párt szükségesnek tartja, hogy a kormány megtorló lépéseket tegyen, mert a vármegyék küldötteinek magatartása szembel helyezkedik az 1920. I. t.-c.-vel és az állami rend védelméről hozott törvénnyel. Elvárja a párt a kormánytól, hogy a nemzetgyűlés elleni támadást megtorolja és újabb értekezletet ez ügyben csak akkor tart, ha a kormány nem teljesíti a párt kívánságát. — *Eles támadások*

hangzottak el Ráday öllügyminiszter ellen, egyesek egyenesen személyében tették felelőssé a történetekért.

### Meskó a baranyai zsidókról

Budapest, aug. 31. Meskó Zoltán ma erősen megcáfolta a keresztény párt részéről baranyai viselkedése ellen emelt vádakat. Kijelentette, hogy oda-ent mindenki testvéri szeretetben foglalkoznak, még felekezeti villongások sínesenek. A zsidók ellen sem hangzott el egyetlenegy kitévés sem, nem hogy atrocitások történtek volna. — Nem is érdemelték volna meg, mert a zsidók a legnagyobb hazafisággal viselkedtek, türték a szerb önkényt, fizették a nagy adókat és a köztársasági mozgalomtól távol tartották magukat.

## Tárgyalások

### az új magyar-cseh határról

Budapesttől legalább 80 kilométerre legyen a határ — Nincs hivatalos értesítés a Csallóköz visszaadásáról

Pozsony, aug. 31. A Slovensky Dennik szerint a csehszlovák-magyar határkegészítő bizottság Brünnben ülést tartott, amelyen Magyarország megbízottai egy térképet terjesztettek elő. E térkép a határvonalat körülbelül így tünteti fel: Dévény — Belaháza — Lipótvár — Ökörmező — Hajnik — Murányház — Sztracena — Szepesremete — Gömböc — Szepeš — Budmér — Ránkfűred — Felsőrákóc — Virma — Remetevasgyán és így tovább keletre Huszt felé. Mivel a magyar terv — írja a lap — nem alkalmazkodik a békeszerződés és a határmegállapító bizottság rendelkezéseire, a cseh delegáció és Carrey angol ezredes, a bizottság elnöke a magyar előterjesztést elvetették. Elhatározták, hogy a bizottság legközelebb újból ülést tart Vácot.

A Szlovák című tót néppárti lap Komárommegye köréből úgy értesül, hogy a *csehszlovák kormány területi engedményeket fog tenni Magyarországnak* és pedig elsősorban a Csallóköz, a dunaszerdahely-komáromi vasútvonalat, továbbá határkiigazítást Ipolyvágnál. A magyarok egyébként követelik a *csehszlovák határnak Budapesttől 80 kilométerre való eltolását*. A követelés sikere esetén a csonka or-

szág határa Párkánytól vagy 40 kilométer távolságban húzódnék. Mint budapesti tudósítónk jelenti, illetékes helyen a tót lap hírének valódiságáról azt a választ adták, hogy *eddig a magyar kormány semmiféle olyan hivatalos hírt nem nyert, amelynek lényege az volna, hogy a cseh kormány területi engedményekre lenne hajlandó*. Ellenben megfelel a tényeknek, hogy a magyar kiküldöttek igenis ragaszkodnak határkiigazításokhoz és az is megfelel a valóságnak, hogy ez a határkiigazító bizottság székhelyét Brünnből Vácra tette át és Carrey angol ezredes előktele alatt ott már meg is kezdte a tárgyalásokat.

### Acsád és Ábrány magyar marad

Budapest, aug. 31. Az utóbbi időben a létai választókerületben Acsádon és Ábrányban nyugtalanító hírek keringenek, amelyeknek alapját egy állítólagos tárgyalás képezi a magyar és román kormány között. E hírek szerint a magyar kormány az előbb említett területeket bizonyos más területi rekompenzáció fejében átengedné a román kormánynak.

A MTL hivatalos helyről nyert információja alapján közli, hogy ezek a híresztelések légből kapott koholmányok. A magyar

és román kormány között semmiféle tárgyalás nincsen, amelynek célja területi átengedésre, vagy cserére vonatkoznék.

### Az elnyomott népek konferenciája

Budapest, aug. 31. A békeszerződésben elnyomott népek kiküldöttéi szeptember 1-től 9-ig tartják tanácskozásukat Genfben, ahol a különböző népek elküldik megbízottaikat. A tanácskozások magyar sorozatába felvették a rutén kérdést is, amelyet Kutkafalvy Miklós nemzetgyűlési képviselő fog ismertetni, továbbá a tót kérdést, amelynek előadója Dvovresák Győző lesz.

### A magyar kisebbségek a népszövetség védelme alatt

Bécs, aug. 31. A Neue Freie Presse jelenti Genfből, hogy a népszövetség tanácsa tegnap délelőtti ülést tartott, amelyen elhatározta, hogy a Magyarországgal kötött békeszerződés 6-ik cikkelyét és a Romániával kötött szerződés 10 és 11-ik cikkelyét a kisebbségek védelméről, a népszövetség garanciája alá helyezi.

### Jó és olcsó szövetek

Piac-u. 73. Feldheim és Weisznál

## A drágaság ellen

Budapest, aug. 31. A drágaság meggátlása ügyében a miniszterelnökségen ma délután az érdekképviseletek és a főváros bevonásával ankét volt, amelyen a kormány részéről az előadó Bethlen István gróf miniszterelnökön kívül Hegyes-halmay Lajos kereskedelmiügyi nagyatádi Szabó István földmívelésügyi, dr. Bernolák Nándor népjóléti és dr. Vass József kultuszminiszter jelentek meg. Az értekezlet előterjesztette azokat a javaslatokat, amelyek az elsőrendű közszükségleti cikkek áránál mutatkozó drágaság elensúlyozását célozzák. A kormány kilátszása helyezett, hogy az elhangzott felszólalásokat és előterjesztéseket figyelembe veszi és azokat a lehetőség szerint keresztülviszi.

PANETH SZALÁMIGYÁR  
LERAKATA PIAC-UTCA 19.

## Holnap életbelép a forgalmi adó

Budapest, aug. 31. A pénzügyminiszter elrendelte, hogy szeptember 1-től az általános forgalmi adóról szóló törvényt életbe lépteti és a forgalmi adóról szóló törvény értelmében bélyegeket bocsát ki és pedig 1, 2, 5, 15, 30 és 90 koronás értékben. Később 50 és 100 koronás bélyegek is lesznek. A bélyegek ugyanolyon alakúak, mint az értékpapirforgalmi adó bélyegei. A kereskedők ezeket a bélyegeket bevételüknek 2 1/2%-os alapon naponta záráskor kötelesek pénztáruk könyveibe beragasztani.

Budapest, aug. 31. A pénzügyminiszter ma tette közzé az általános forgalmi adóról szóló törvényjavaslatra vonatkozó végrehajtási utasítást, amely szeptember 1-én lép életbe, de egyelőre csak azt a kötelezettséget

## Iskola ruhák!

öltönyök, őszi és télikabátokban óriási választék és igen olcsó árak mellett lehet vásárolni

GERŐ ERNŐNÉL, Debreczen, Piac-utca 69.,  
a megyeházzal szemben, (Ullmann fűszerüzlete mellett.)

rója mindazokra, akik forgalmi adót fizetni kötelesek, hogy olyan könyvet kell vezetniök, a melyből kilínik a napi bevétel. A forgalmi adó 1½%, amelyet mindenki fizet, aki önállóan üz olyan foglalkozást, amely kereset elérésére irányul. Az általános forgalmi adót bélyeggel, vagy készpénzben lehet leróni. Erre a célra forgalmi adó bélyeggel használható. Az adónak bélyeggel való lerovására nézve még külön rendelet fog megjelenni, addig a lerovás nem kötelező. A készpénzben való lerovás még külön tárgyalásokat kíván, de egyelőre az is halasztható.

## Vulkán kitörése várható Püspökfürdön

A Nagyvárád közelében levő Püspökfürdő kénese forrásait nemrégiben megvizsgálta egy német geológus és megállapította, hogy a Püspökfürdő közelében lévő kialudtnak hitt tüzhányó csak látszólag nyugszik. A forrás vizének hőmérséklete állandóan emelkedik és ha egy bizonyos hőfokot elér, akkor a német geológus véleménye szerint a tüzhányó kitörése elkerülhetetlen.

## NYÁRI FÉRFI INGEK FRANK EDÉNÉL

### Linder nem kap osztrák vizumot

Szeged, aug. 31. Belgrádból jelentik. A belgrádi osztrák követségen a pécsi szökevényeknek nem adnak beutazási engedélyt. A belgrádi osztrák követ a követségeket jelentette ki:

Fordultak hozzánk pécsi emigránsok beutazási engedélyért, mi azonban mindig megtagadtuk a vizumot. Linder Béla sem kapott vizumot, pedig már négy ízben akart Ausztriába való utazásra engedélyt kérni és én kormányom utasítására azt mindig megtagadtam. Lindert a magyar kormány kikérné Ausztriától, ez pedig mind az osztrák kormánynak, mind Lindernek kellemetlen volna.

### A görög offenzíva elakadt

London, aug. 31. A görög hadsereg előnyomulása megakadt. A törökök erősítéseket kaptak Kaukázusból. Most több mint 60 ezer főnyi gyalogsággal rendelkeznek a törökök.

Páris, aug. 31. A kisázsiai harcokról állandóan ellenmondó hírek jönnek. A helyzet bizonytalan. A görög főhadiszállás úgy mint a török, győzelemről ad hírt, pedig győzelemről egyáltalán nem lehet beszélni. A jelek arra vallanak, hogy a török nacionalisták lényeges csapat-erősítéseket vontak össze és hogy a görög hadsereg súlyos helyzetben van.

— Tankönyvek az összes intézetek részére a legújabb kiadásokban kaphatók Hegedűs és Sándor irodalmi és nyomdai r.-t. könyvekereskedésében, Iró és rajzszerkesztés nagyválasztékban, Piac-u. 34.

## Egy debreceni önkéntes elesett nyugatmagyarországon

Bécs, aug. 31. Hochstätter dr. tartományfőnökségi fogalmazó jelenti, hogy autóját a kalmával 28-án délután 2 óra után Baumgarten mögött feltartóztatták és Sopronba vitték. Este 9 órakor szabadult ki egy olasz tiszt közbenjárására. Oda és visszautazása közben kísérőinek elejtett szavaiból azt vette

ki, hogy Héjas is részes a felkelésben. Hochstätter további közlése szerint Sopronban nagyszámú diákcsoportok tartózkodnak, amelyek Budapestről jöttek. Bethlen miniszterelnök fia az utolsó pillanatban az állomáson maradt le. Az Ágfallvánál elesett önkéntes egy debreceni 35 éves földműves.

## Óriási tüzvész Moszkvában

Kopenhága, aug. 31. Rigai és revali jelentések szerint Moszkvában óriási tüzvész tombol. A tüzvész már két-három nap óta terjed és általános pánikot okoz annál is inkább, mert a szovjet-hatóságoknak nem áll módjában az oltást végezteni, vagy legalább is a terjedésnek gátat vet-

ni. Eddig a tűz három városrészben pusztított és 300 ház, nemkülönben számos emberélet esett áldozatul. Részletek hiányoznak, csak annyit tudni, hogy a híres Népház, amely a város belsejében fekszik, szintén a tűz martaléka lett.

## HIREK

### Szeptember

A Nagyerdő bokraín át augusztus utolsó napján hajnalban a hűvös reggeli szellő különös illatot hozott a városba. Nem hasonlított az érett gyümölcsök illatához. A learatott tarló halk és finomsága kipárolását sem téveszthetnünk össze ezzel az illattal, sem a hervatag őszi tölgyerdő szagát. Ezeknél sokkal teljesebb a reggeli szellő illata és úgy reprezentálja az őszt, mint a irakkos táncos ur a farsangot, vagy a régi órán az éjtelt az ajtócsukán kilépő bakter. Az éjtelt órák kiáltása nélkül hajdan nem is tudtak aludni a városokban az emberek. A hideg és keményreagyott téli éjszakában az agyszűz és az öregasszonyok két oldalt maguk alá gyurva a dunnát, hogy kis hely se jusson a testhez törekvő hidegnek, jóleső borzongással hallották a bakter kiabálását, amint hadat üzent a tolvaioknak, haramiáknak és a kísérteteknek, a téli éjszaka veszedelmeinek. A bakter vídaman topogott a térdig érő hóban és Isten nevében fogadott minden pohár bort, amelyet a hazatérő korhelyek adtak. A bakter ma már kiment a szokásból, a rendőr némán áll az utcákon és a lábtegek lábába várják az órákiáltásokat, de az őszi állandó szaga, a finom, üde és egy kissé szomorú illat mindig bejön a városba egy augusztusvégi vagy szeptember-életi reggel. A koránkelők a hosszú alvástól bágyadtan veszik észre. Nagyot sóhajtanak az illatból és ekkor tudják meg, hogy itt az őszt. Am az őszt illata még nem hozza a Bánatókat és a Szomorúságokat. A szeptember-életi ökönyvmezőn, a nyájas verőfényben nyugodtan végigmehetsz. A Bánatók és a Szomorúságok ugyan ott táncolnak a mezőn láthatatlanul, bebujnak a kökörszín kelyheibe, az árvalányhajak lehajló sugarába kapaszkodva hintálják magukat a pompás napon, fűszálakat raknak a hangyák elé és ökönyvakkal kötözik meg a fűzűk lehullásra érett leveleit. Erzed, hogy körülötled vannak, rállnak a válladra, és különös szavakat sutognak a füledbe, csöndesen simogatva a kifáradt homlokot, de nincs erejük még hogy a lélekbe szurják apró csapjaikat és megtöltsék a szívet ismert szorongatással. A titokzatos simogatással és a csöndes sutogásokkal csak régi szörnyek és elmúlt fájdalmak emlékeit keltik föl a napon sütkérező szívedben. Eszedbe jut a régi szeptember, amikor a színeszínűvél ábrándosan sétáltál a Nagyerdőn délutánonként és bent az erdő mélyén egy régi tölgyet láttatok elomló lombozattal, mintegy régi krinolin ruhát és felül a zöld fagyöngy a hölgy fejéket helyettesítette. Vagy hosszú őszi sétákat a kedves erkélye alatt, midőn a Kossuth-utcan szőlővessző megcsodáltál egy kihaltó krizantémumot. Így kedves bánatok és bánatos emlékek töltik el az ökönyvmezőn botyongó szíved, amíg a Bánatók és Szomorúságok az őszt illatában kergetőznek. (1)

— Prónay ezredes kilépett a nemzeti hadseregből. A Rendeleti Közlöny augusztus 27-iki száma közli, hogy a kormányzó Prónay Pál huszárezredet saját kérelmére elboesította a nemzeti hadsereg kötelékéből.

— Lehet csomagot küldeni Jugoszláviába. A posta és távirat igazgatóság értesülésiünk szerint 1921 szeptember 1-ével megnyitja a csomagforgalmat Jugoszláviával, továbbá ezen állomán közvetítése útján Bulgáriával és Görögországgal. Felvilágosítást a díjszabásra vonatkozólag a postahivatalok adnak. MTL.

— Bülow tábornagy meghalt. Berlinből táviratozzák, hogy Bülow vezértábornagy ma reggel meghalt. Bülow tábornagy nevét a többi nagy német hadvezérel együtt mindjárt a világháború kitörésekor számvára vette a hír amikor a Belgiumon keresztül előrerobogó német hadseregek a Marnehoz közeledtek és megremegítették Páris. 1915-ben betegsége miatt nyugalomba vonult. Testvére volt Bülow hercegnek, a volt német kancellárnak.

— Beiratkozás a fu- és nőiparos tanonciskolába szeptember 8-15-ig naponta 8-13 óráig. A késedelmes beiratkozók mulasztóknak tekintetnek. Az újonnan jelentkezők szerződésükkel, — a már egyszer beiratottak beirattal jegyükkel kötelesek jelentkezni. A munkaadóknak módot nyújt az igazgatóság arra, hogy tanoncaik órábeosztását a műhely érdekeivel egyeztetessék össze. — de csak szept. 15-ig. Tandij és beirattal együtt egész évre 40 korona, mely a beiratkozás alkalmával fizetendő.

— Erzberger gyilkosát letartóztatták. Berlinből táviratozzák: Hirschfeld volt zászlóst, akit Erzberger meggyilkolásával gyanúsítanak, megtalálták. A rendőrségen kijelentette, hogy a tett színhelyétől az illető időben mintegy 35 kilométernyire Klumbachban tartózkodott. Különböző gyanúkat talált ellene a rendőrség s ezeknek alapján letartóztatta.

— Tőzsde Szombathelyen. Budapesti tudósítónk jelenti: A kereskedelmi kormány beleegyezett abba, hogy Szombathelyen áru és értéktőzsdét állítsanak fel.

— A szerb király jobban van. Párisból táviratozzák: Mint-hogy Sándor király állapota most már kielégítő, több orvosi jelentést nem adnak ki.

Bécs, aug. 31. Sándor szerb király valószínűleg szeptember 15-én visszatér Belgrádba. A királyt Laibachban, Zágrábban és Belgrádban ünnepélyesen fogadják. Képviselői küldöttség fogja az ország határán üdvözölni.

— Lapbetiltások Németországban. Berlinből táviratozzák: A birodalmi elnök tegnap közölt rendeletet alapján a birodalmi belügyminiszter Berlinben Spanduban, Missbachban, Münchenben, Hamburgban és Stuttgartban 10 jobboldali lap megjelenését 14 napra betiltotta.

— Drótnélküli távirat Székesfehérvárról Ausztráliába. A csepeli magyar rádióállomás nem felel meg a fontos célnak, mert építése nem tökéletes, sugarai pedig nem érnek el messzebb Franciaország közepéig. Most a kereskedelmi kormány olyan rádióállomást akar létesíteni, amelyről Amerikába, sőt Ausztráliába is lehessen rádiotelegrafálni. A választás Székesfehérvárra esett, ahol 30 millió költséggel építik fel a 150 méter magas készüléket.

— Lehár ezredes nyugalomban. A kormányzó Lehár Antal báró ezredet. Debrecennek a román uralom alól felszabadítóját, 1921 szeptember 1-től nyugállományba helyezte.

— A mezőgazdasági kamara létesítése ügyében a földművelésügyi minisztertől leirat érkezett, amely szerint Debrecen származhat arra, hogy kamara székhely lesz, ha október elsejére gondoskodik 8-10 szobás hivatali helyiségről és ha a létesítendő kamarai székház számára telket biztosít. A leiratot holnap tanácsülés fogja tárgyalni. Kivánatos lenne, ha a tanács még áldozatok árán is biztosítaná Debrecennek a kamarai székhelyt, mert a mezőgazdaságnak ez a nagyfotosságu új irányító szerve nem kerülhet el Debrecenből.

— Csikorog a villamos. A Csapó-utcai lakosok panaszos beadványban kérték a polgármestert, járjon el a helyi vasutnál, hogy tegyenek valamit az ellen a kibírhatatlan zaj ellen, amelyet a villamos a Csapó-utcai kanyarodóban okoz. A helyi vasut igazgatósága a polgármester felhívására közölte, hogy a kellemetlenségen ezidőszertint változtatni nem tud, mert nem lehet a fülsiketítő zaj keletkezését gátló szert, grafitport beszerezni.

— Ungváron nem kell orosz színház. A prágai orosz színház a minap Ungvárra érkezett vendégszereplésre és több előadást tartott. Az előadásoknak azonban semmi sikerük nem volt, mert az ungvári rutén lakosság kijelentette, hogy nem érti az orosz előadások nyelvét.

Már az őszi szezonra megérkeztek a gyapjuszövetek Feldman Dezső posztóüzletébe, Király-u. 4.

— **Az egyetem nőhallgatóinak ügyelmébe.** A Dóczi-leánynevelő intézet internátusa hajlandó az egyetem ajánlata, illetőleg jóállása mellett négy egyetemi nőhallgatót teljes ellátásra felvenni. Az ezen helyekre aspiráló nőhallgatók forduljanak az egyetem diákjelölti bizottságához. Pokoly, elnök.

— **Arad magyar marad.** Aradról jelentik: Az oláhok már öt ízben rendelték el népszámlálást a városban, de sehogyszem tudják a magyar lakosság uralkodó többségét kihozni. A most megtartott népszámlálás eredménye szerint a városnak 62.490 lakosa van, ebből 39.399 magyar, 12.464 az oláh, 5306 a zsidó, 3012 a német és 2304 a más nemzetiségű. Mint a statisztikából látható, az oláhok a magukat magyarnak valló zsidók külön nemzetiségként való feltüntetésével sem tudják a népszámlálás eredményét a magyarság rovására feltüntetni.

— **Legényhalál a korcsmában.** A debreceni kir. törvényszéken Nagy Kálmán dr. ítélőtáblai bíró büntetőtanácsa ma délelőtt tárgyalta Bogáti Imre berettyóújfalui gazdálkodó büntetőjogi tervét. Bogáti tavaly júniusban az egyik berettyóújfalui korcsmában leszúrta Varga József berettyóújfalui legényt. A törvényszék erős felindulásban elkövetett halált okozó súlyos testi sértés büntetése miatt másfél évi börtönrre ítélte Bogáti. Az ügyész súlyosbításért, a védő és az ítélet enyhítésért feleltek.

— **Hölgyeim! ne formáltassák kalapjaikat,** míg a téli idény legújabb 45 szebbnél-szebb változatú bécsi modelljét meg nem tekintik a Kalapüzemben Piac-utca 9. szám.

— **Garantált** valódi angol szövetek nagy választékban Fischer Adolf és fiánál Piac 61. kapható.

— **Szepeszy Ferenc** tánciskolájában az új tanfolyam diákok és tisztviselők részére szeptember hó 2-dikán veszi kezdetét. Beiratás egész nap Simonffy-utca 1/c. II. em.

— **Verner Sándor divatháza** a (Neumann M. helyiségben). Fehérneműek, dúsz választékban, kötött nyakkendők már 60 koronáért kaphatók.

— **Mindenféle szőrmeruhákat** szakemberien legújabb divat szerint és legolcsóbban alakít, javít Klonda Zsuzs, Piac-utca 21.

— **Pálinkafőző üstök,** mosóüstök, üstőházak, itatóvályuk legolcsóbban beszerezhetők Mándoki rézművesnél, Arany János 13.

— **Női őszi felöltők, leányka kabátok, ruhák, blousok, aljak** nagy választékban, olcsó árakban Frank Sándor női felöltők áruházában Piac-u. 42.

— **Puch-kerékpárok,** új és használt, Liga-gummik olcsó árban Molnár Testvéreknel.

— **Moskovits uridivat szalon.** Különösen angol szövetek rak-táron, Hatvan-utca 5.

— **Aranyat, ezüstöt, briliánsokat** legmagasabb árban vesz Braun A. és Tsa ékszerész Passage, Gambinus mellett.

— **Iskolai könyvek,** papír- és írószerek Csáthy tudománygyem-temi könyvkereskedésében kaphatók.

— **Az Elite őszi-téli száma** kapható Hegedűs és Sándor r.-t. könyvkereskedésében, Piac-u. 34. sz.

— **Saját készítményű bőröndök, lábszárvédők, utazási cikkek** Feuerman bőröndösnél, Piac-utca 44.

— **Tükröket** minden nagyságban gyárt, üvegeket csiszol, ócska tükröket újja foncsoroz Sipkovits Béla üvegipari vállalata Debreczen, Szív-utca 15. Telefon 356.

— **Iskolás** fiúknak sapkák és kalapok legolcsóbban Frank Imrénél, Piac 43.

— **Jámbó-sapkák** minden színben nagy választékban érkeztek dr. Hegedűsné Gyermekdivatházába, Simonffy-u.

— **Malatinszky Fanny szakácskönyvének újabb kiadása** kapható Hegedűs és Sándor r.-t. könyvkereskedésében Piac-utca

— **Ócska és új tankönyvek** az összes iskolák részére kaphatók Aczél Henrik modern anti-quariumában Első Takarékpalota. Író és rajzeszközök nagy választékban.

## SZÍNHÁZ.

**A nevető halál,** kelet rejtelmei, kalandor történet 5 felvonásban, a Pathé-gyár monumentális filmjét pénteken mutatja be az Apolló.

**A szöke Iza,** artista dráma ma utoljára az Apollóban.

**A nevető halál.** Budapest legnagyobb szenzációja pénteken az Apollóban. Jegyelővétel.

**R. Nádosy István** a Csokonai-színház tagja, modern táncok gyakorlására haladó növendékeknek órákat ad. Érdeklődni naponta d. u. 3—5-ig ref. püspöki-palota (Hatvan-u. 11) III. 42. lehet.

## A budapesti tőzsde

Zürichj zárlat: 1.50

A tőzsdei forgalom ma a nyugatmagyarországi események miatt meglehetősen tartózkodóan indult, később azonban a forgalom megélénkült. A valuta-és devizapiacra lényegesen nem változott meg az irányzat, csupán aranyban volt nagy forgalom. A rubel ma is esett, az osztrák korona és a lengyel márka gyengültek. Árak:

Magyar Hitel 1565, Jelzálogbank 254, Leszámitoló 700—690, Hazai bank 570—65, Angol-magyar 735—40, Magyar-olasz 300 Keresk. bank 6650—700, Pesti hazai 19600—800, Borsod-Misk. 3225—175, Concordia 2250, Bpesti gőzm. 5125—5075, Gizella 1650, Hungária 2175, Viktória 8950—75, Bánya és kohó 3950—75, Ált. község 6400—375, Salgó 4050—75—125, Urikányi 4075—25, Ganz-Danub. 22500—23100, Ganz-vill. 4150, Rima 2125—105, M.-Acél 2200—300, Schlick 880—65, Lipták 1150—40, Brassói 3175—200—3040, Hazai faterm. 4225, Násici 11450—250, Ált. ía 1425—30, Országos faterm. 1060—30, Lichtig 875—50, Klotild 2070—30, Izzó 3400—50, Papír 2525—450, Spodium 2300—250, Cukor 8900—650, Lámpa 2040—50, Ös-

termelő 700—35, Gummi 3250—190, Telefon 3200—50, Adria 5500—475, Atlantica 4400—25, Közúti 1010—990, Délivasút 1210, Levante 5000—100, Államvasút 2225—40, Trust 2400—50.

Napoleon 1282—1276—1296, Font 1465—1469, Dollár 391—391.50, Francia frank 31—31.05, Márka 4.58—4.55, Lira 18—17.20, Romanov 42—44, Lei 4.74—4.75 és fél, Sokol 4.70—4.69—4.75, Kor.-dinár 8.45—8.35, Bécsi 36.25—37.50—36, Lengyel márka 15—14.75.

### Zürichi devizák

Zürich, aug. 31. (Zárlat.) Budapest 1.50, Bécs 0.70, Osztr. bélyegzett 0.50, Berlin 6.85, New-York 587, Milano 25.60, Prága 7, Zágráb 3.25, Bukarest 6.59, Varsó 0.20, Hollandia 185, London 21.79, Páris 45.82.

### Terménytőzsde

A terménytőzsde irányzata valamivel barátságosabb. Érdeklődés buza és rozs iránt mutatkozik. Egyéb cikkekben az irányzat üzletellen. Zárlat: Buza 1500—1530, rozs 1130—150, takarmányárpa 1375—450, sörárpa 1550—600, tengeri 1700—750, köles 1150—200, repce 1850—900, korpá 880—900. Az őszi szesz értékek budapesti paritással.

## NYILTTÉR.\*

Figyelmeztetek mindenkit, hogy Kupier Lajosnak sem hitelt, sem kölcsönt ne adjon, mert azokért felelősséget nem vállalok.

Kupier Jenő.

\* E rovatban közölték nem vállal felelősséget a Szerk.

# NŐI KALAPOKAT

45 szebbnél-szebb modell után szakemberien és leggyorsabban csak a

PIAC-UTCA



FEST, VASAL ÉS ALAKITII!  
PIAC-UTCA 9. SZÁM. TELEFON 153.

Meghívó. Az Apolló Mozgósínház Részvénytársaság 1921 szeptember hó 12-én hétfőn délelőtt 11 órakor Debreczenben a központi iroda helyiségében Simonffy-utca 2. tartja az 1920. évre vonatkozó rendes közgyűlést, melyre a t. részvényesek ez uton meghívottak. Tárgysorozat: 1. Igazgató-sági jelentés. 2. Felügyelőbizottsági jelentés. 3. Határozathozatal az igazgatóságnak és felügyelőbizottságnak adandó felmentvény és a felügyelőbizottság tiszteletdíjának megállapítása. 4. Felügyelőbizottsági tagok választása Mérlegszámla 1920 dec. 31. Vagyon: Pénztár 24.388.58. M. kir. Postatakarékpénztár 29.206.62. Ingatlan 370.000. Gépek, felszerelések 610.000. Értékpapír 35.706. Előleg 5050. Vigalmi adó biztosíték és Megszáll. adó biztosíték 5718. Összesen: 1.080.069.20. Fehér. Részvénytőke 750.000.—. Adósságok 260.434.06. Atmeneti tételek 24.586.64. Nyereség 1920. évben 45.048.50. Összesen: 1.080.069.20. Eredmény számla 1920 december 31. Veszteség: Veszteségelérőhozat 1919. évről 117.432.39. Apolló kiadás 1.608.524.41. Uránia kiadás 1.595.571.34. Arany Bika kiadás 895.394.49. Uranus kiadás 16.430.42. Központi személyzet fiz. 147.200. Adó és illeték 47.162.61. Kamatok 27.020.31. Egyháztér 13. sz. ingatlan bérjövődélem és Leírás 4.521.293.61. Nyereség 1920. évben 45.048.50. Összesen: 4.566.342.11. Nyereség: Apolló bevétel 2.041.728.27. Uránia bevétel 1.763.253.69. Arany Bika bevétel 759.037.49. Egyéb bevétel 2322.66. Összesen 4.566.342.11. — Kivonat az alapszabályok 10-ik szakaszából: A társaság közgyűlésén csakis oly részvényes gyakorolhatja jogait, ki részvényeit szelvényeivel együtt legalább három nappal a közgyűlés megtartása előtt a részvénytársaság pénztáránál ezen célból elhelyezi és erről igazolványt kap. Debreczen, 1921. augusztus hó 29-én. Az Igazgatóság. Felügyelő-bizottság.

Karanténok kedves illata arad felénk, ha Bráza pompás kölni vizét használjuk. Bráza kölni vize és illatszeri vetekekednek a legjobb külföldi készítményekkel.

!! Kereskedőknek fontos !!  
Mielőtt harisnyaszükségletet tetezi, okvetlen látogassa meg az ország legnagyobb HARISNYA gyári lerakatát GUTTMANN és FEKETE cégnél Budapest, VI. Bék-lér, Ankorpalota. Eladás csak viszonteladókknak. Aránjallattal készséggel szolgálnak.

GYŐZDÖN MEG!  
Brilliansért, aranyért a legmagasabb árt fizetem.  
GRITSCH ékszerkereskedő  
Verbőczi-u. 2. sz. (Iparkamara.)

Frenkel Lipót  
fuvarozási vállalata, Erzsébet-utca 25.  
Telefon 5—28.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a mai naptól kezdve megrendeléseket telefonon is eszközölhetik.  
Telefon szám 5—28.  
Mindenemű fuvarozást — vidékre is — a legjutányosabb áron eszközölök.

# APRO HIRDETESEK

Apróhirdetések díja hétköznap 10 szög 15 korona, minden további szó 1-50 kor. Vasár- és ünnepnapokon 10 szög K 20-, minden további szó K 2-  
Vastag betűkből szedett szavak kétszeresen számítatnak.

## POSTA.

**Házasságközveit** est gyorsan, diszkrétén, az ország minden részében levő összeköttetéseivel fogva, csak Hajó-utca 16. szám alatt levő iroda bonyolítja le.

**Aladár!**  
Mindennap adj hirt magadról. R.

## VÉTEL.

**Aranyat,** hamisfogakat, briliánsokat a legmagasabb napi árban veszek **Schiffmann** ékszerész, Piac-u. 67. Frohner-szálloda. épület.

**Olmot** bármily mennyiségben veszünk, akár egész, akár tört vagy darabos állapotban. Piac-utca 49. II-ik udvar.

**Aranyat,** ezüstöt, drágakövet magas árban vesz Weisz Mihály és Társa, Püspöki palota.

## ELADÁS.

**Sapka-központnál** Simonffy-utca 5. (Hajó-utca) mindenféle egyenruha és civilsapka legolcsóbban kapható. Hozott anyagból 24 óra alatt készül.

**Friss élesztő** legolcsóbb árban Csapó-utca 19., kapu melletti üzletben Rosenthalnál.

**Csemege-szőllő,** fajkörte, dinnye, citrom nagyban és kicsinyben legolcsóbban kapható **Schön Mór,** Piac-utca 6. Telefon 614.

**Paplanvarrodámban** minden szakmabeli munkát készítek szépen, jutányosan. Kész áruk állandóan raktáron. Debreceni, Kossuth-utca 11

**Gyermek-kelengyék** babi ing, flannel, Tetra és gummipelenkák, keresztelő paplan és garnitúr, hosszú és négyzetletes párnák, pólyakötők, jambók dus választékban. Gyermekkelengyék elkészítését hozott anyagból elvállaljuk **dr. HEGEDŰSNÉ Gyermek divatháza, SIMONFFY-U. 2.**

## Épület,

műlakatos munkákat javít, készít Krámer műlakatos, Hatvan-utca 4.

**Transmissióhoz** való két felső kerék eladó. Cím a kiadóhivatalban.

**Asztalos** munkákat készít, javít jutányos áráért Vangor Antal, Csapó-utca 9.

**Tiszta egész ives makulatura** (újságpapír) kapható 5 és 10 kilós csomagokban a kiadóhivatalban. Piac-u. 49.

**290** koronától kezdve kész nadrágok kaphatók Tegdes Jánosnál, Péterfia 42.

**Eladó!** mosóintézet 18 óva üzemben, teljesen modern felszereléssel, villanyerőre berendezve, közvetlen a piac közelében, bolt és lakással. Cím a kiadóhivatalban.

**Olesó fajtáinnye** naponta kapható Mester és Honvéd-utca sarkán.

**Butorok** minden kivitelben legolcsóbban beszerezhető Weisznál, Piac-utca 83 bent az udvarban.

**Friss sütemények** állandóan kaphatók Sztánó Gábor cukrásznál, Hunyadi 17-19.

**TÚZIFA** száraz 2 éves vágású prima hasábra felvágva ölenként és vaggontételekben azonnali szállításra legolcsóbban napi áron beszerezhető **HOLCZER** faterlepen István-malom és Margit-fürdő között. Megvételre keresek lábán álló akác vagy tölgyfaerdő-részeket, akác-lasorokat és facsoportokat. Telefon 986.

**Festék,** lack, kence kiváló minőségben legolcsóbban Stern festéküzletében. Piac-utca 10. Telefon 856

**Szép puldok** és egy hármás Wertheimkassa eladó. Cím a kiadóhivatalban.

## KERESLET.

**Gyermektelen** úri család teljes ellátásra elvállal kisebb leányt vagy fiút. Cím a kiadóhivatalban.

## Teljes

ellátásra elfogad úr. úri család két középiskolai tanult. Török Bálint-utca 2. keresztlépcső.

**Fuvarozási vállalat** Balázs Andor Piac-utca 64. Telefon 143.

**Intelligens** úr család diákot teljes ellátásra elfogad. Arany János 45. 2. lépcső.

**Borozó és Fala tozó** zárórág nyitva Piac-utca 89. Rovállal szemben. Friss felvágottak és hűsítő italok.

**Úr. özvegy** úri nőnél gimnázista fiú teljes ellátást nyerket. Csendes otthon, ahol tanulmányában támogatást is kaphat. Cím a kiadóhivatalban.

**Széchenyi** fürdő, volt Telegdi, állandóan nyitva, gőz és kád.

**Elsőrendű** női és férfi munkaeörök felvételnek Riskó és Társa nőidivattermében.

**Aranyat,** ezüstöt, briliánsat, zálogcédlut vesz legmagasabb napi áron Steiner Mihály, Hatvan-utca 2. szám. I. emelet.

**Malomtulajdonosok** figyelmébe! Felvonókat, csöveket, csövezetést jutányosan vállal Müller, Erzsébet-u. 115.

**Tanár** középiskolai tanárnővenőket teljes ellátásra elfogad. Cím a kiadóhivatalban.

**Megvételre** keresek jó karban levő csinos ebédő és úri szobába való villany lámpát. Cím a kiadóhivatalban.

**Ügyes segéd,** ki a kirakat rendezésben is járatos, állást nyerket Frank Imrénél.

**Iskolai** tanóvre úr. úri család elfogad teljes ellátásra zongorahasználattal két úri leányt. Cím a kiadóhivatalban.

**Teljes ellátásra** elvállal intelligens zsidó család 2 felsőbb iskolába járó leányt. Cím a kiadóhivatalban.

**Utcai butorozott** szoba két úr részére kiadó. Cím a kiadóhivatalban.

**Általános** irányú női kézimunka tanfolyam nyílt meg Csapó-utca 33. sz. alatt, melyen a brüsszeli, csetneki, filé, frivolita, vert csipkéket, kalotaszegi és más hímzéseket, aszurozást, bluzok, ruhák kötését stb. lehet tanulni. Beiratások délután 3-5-ig

**Mindentéle** női- és gyermekruha, valamint bolti ruha varrását legjutányosabban vállalom. Homok-utca 4. szám 3. ajtó.

**Kárpitos-mester** menekült, vállal mindennemű butorjavítást, elsőrendűen és legolcsóbban. A közönség szíves pártfogását kéri. Máv. Külső-futér, kocsi sz. 210. 223.

**Tanuló-leányok** felvételnek a **Regedős és Sándor** rti nyomdájába és könyvkötészetébe **Piac-u. 49.**

**Élethossziglani** teljes ellátásáról gondoskodik úri család, ha házat átadja. Teljes biztosíték. Cím a kiadóhivatalban

**Markovits banküzlete** Piac-u. 63. Telefon 565.

**Dollár,** lei, sokol, devisák értékpapírok vétele és eladása!!  
**Átutalás** a külföld bármely piacára. Tözsdei megbízások legpontosabb teljesítése.

Garanciával előkészítik középiskolai tanulókat mindennemű vizgára. Előadok modern nyelveket.  
**Dékán Sámuel** tanár Rákóczi-utca 23. szám.

**ECET** legolcsóbb napi árban kapható **Steinberger Dezső** ecetgyárban, Simonffy-u. 14. Ugyanott használt ecetes hordók kaphatók.

**Dynamókat, elektromotorokat** minden teljesítményre, minden feszültségre rak-tárról szállít, községek, malmok, mezőgazdaságok, világító és munkát átívó telepeit legjutányosabban készíti. Cserealkatokat kéri.  
**Föhér Miklós Gépgyár r-t.** elektromos osztály Budapest. V. Váci ut 80.

**Modell kalapok** nagy választékban érkeztek **Sándor Margit** kalapüzletébe József kir herceg-utca 5. Alakítások gyorsan és pontosan készülnek.

**Kiss József** automotor és gépműhelye **Erzsébet-ut 20.** Elvállalja bármily rendszerű gazdasági gépek szakszerű javítását, törött góprészek autogén-heggesztését.

## VÉGEYS.

**Delelgyujtó** fessmérő iskolai tanszereket készít és javít Földvári debrecen, első elektrotechnikai gyá Széchenyi-utca 55. Telefon 163.

**Vízvezeték** és csengő javításokat jutányosan vállal Kollmann, Piac-utca 70.

**Gärtner zongorahangoló** Széchenyi-utca 15.

**Intelligens** zsidó család iskola idényre teljes ellátásra elfogad intelligens zsidó család gyermekét, ahol zongora, német nyelv, 1-3 és 2-ik gimnáziumból oktatást kaphat. Cím a kiadóhivatalban.

**Villamos** berendezéseket legolcsóbban készít Weisz villanyszerelési vállalat. Petöfi-tér 7. Telefon 1298.

**Irógép** javítások, kellekek megrendelhetők Merkur írógépvállalatnál. Piac-utca 58. Telefon 510.

**Zongora** javítást, hangolást szakszerűen, jutányosan vállal Liska, Batthyány-utca 10.

**Koncz** fest, tisztít legolcsóbban, kifogástalanul Arany János-utca 10.

**Legszébbben,** legolcsóbban mos, vasal, tisztít gőzmosoda, Arany János-utca 54.

**PESTI NAPLÓ**  
LEGÉLENKEBBEN SZERKESZTETT MAGYAR REGGELI LAP  
TUDÓSITÓK PÁRISBAN, LONDONBAN, RÓMÁBAN, BERLINBEN, BÉCSBEN.  
REGÉNYT ÉS TÁRCÁT CSAK A LEGKIVÁLÓBB MAGYAR ÍROKTÓL KÖZÖL  
EGYELŐRE KÖZNAPON 8. VASÁR- ÉS ÜNNEPNAPON 12 OLDALON JELENIK MEG  
ELŐFIZETÉSI ÁRA A LEGOLCSÓBB, EGY HÓNAPRA 30 K

**FÉMÖNTÖDE!**  
Bronz, réz, alumínium, cink stb. öntését vállalom **PAULO FERENC** :: Zápolya-utca 13. szám. :: Telefon 430. Telefon 430.

**Új szücsmunkát, alakítást és javítást**  
a legújabb divat szerint és a legolcsóbb ár mellett elvállalok.  
**Adler Jenő** szücsmester Piac-u. 30. és Széchenyi-u. 40.

**Fodor Lily** női kalappsal onjamegnyílt Legszébb bécsi és Weizi modellek. Mindennemű alakítást vállalom.  
Piac-u. 58. IV. lépcső I. em. alatt. Tanuló leányokat felvesz.  
Felelős szerkesztő: Dr. HEGEDŰS LORÁNT. Kiadó: HEGEDŰS ÉS SÁNDOR Irodalmi és nyomdai részv. társ.